

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

A STUDY OF GUIDELINES FOR SUPPORTING GUIDANCE IN EDUCATIONAL
OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER PHRANAKHON SI AYUTTHAYA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

คณิศร์ จับจิตต์^{1*}
Khanit Jubjit

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานแนะแนว และหาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานแนะแนว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ประชากร คือ ผู้บริหารและครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 106 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนว กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีการดำเนินงานแนะแนวในทุกโรงเรียน รายการที่มีการดำเนินงานแนะแนวในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนมีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ส่วนที่มีการดำเนินงานแนะแนวในระดับปฏิบัติน้อย คือ การจัดโครงการหางานให้นักเรียนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน 2) แนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวนทั้งสิ้น 25 รายการ ซึ่งจำแนกตามประเภทของการดำเนินงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว มี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ จัดทำโครงการแผนงานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการจัดองค์การงานแนะแนว มี 5 รายการ รายการ

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: khanit.jubjit@gmail.com

ที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ โรงเรียนจัดทำแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.46$) ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนวมี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ สถานศึกษาส่งครูและบุคลากรไปฝึกอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนวตามสถานที่ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการอำนวยความสะดวกในการบริหารแนะแนวมี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ การจัดอบรมในด้านการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการติดตามและประเมินผล มี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ จัดทำสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลและประเมินผลที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.43$) โดยทุกรายการมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริม โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา งานแนะแนว

ABSTRACT

This research aimed to study the implementation of guidance and find out guidelines for supporting guidance in educational opportunity expansion schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1 including 5 aspects. The research methodology was divided into 2 steps as follows: 1) The study of the state of implementation of guidance. The tool was a five-point rating scale questionnaire, with the reliability of 0.9. The sample included 106 school administrators and guidance teachers in educational opportunity expansion schools and the data were analyzed by mean and standard deviation. 2) The study of guidelines for supporting guidance. The sample consisted of 30 experts. The tool was a five-point rating scale questionnaire, with the reliability of 0.89 and the data were analyzed by mean and standard deviation.

The findings were as follows: 1) Guidance was implemented in all educational opportunity expansion schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. The project with the highest level of performance was home visit to get information about the livelihood of students. The projects with the lowest level were the work and study project. 2) The guidelines for supporting guidance consisted of 25 operative items including 5 aspects as follows: 5 items of planning in which the most suitable item was the environmental analysis plan to determine guidance problems in schools ($\bar{X} = 4.26$), 5 items of organizational management of guidance in which the most suitable item was the survey of interests of students towards guidance activities ($\bar{X} = 4.46$), 5 items of staff arrangement in which the most suitable item was supporting teachers and personnel to join guidance psychology trainings ($\bar{X} = 4.53$), 5 items of administrative facilitation in which the most suitable item was holding

trainings to realize the importance of guidance ($\bar{X} = 4.40$), and 5 items of monitoring and evaluation in which the most suitable item was the formal appointment of staff to monitor and evaluate ($\bar{X} = 4.43$). All items were suitable and possible at a high level.

Keywords: A Study of Guidelines for Supporting Guidance, Educational Opportunity Expansion Schools, Guidance

บทนำ

การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สร้างเสริมให้บุคคลมีคุณภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม รู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤติ และสามารถอยู่ได้อย่างมีความสุขในสังคม ดังนั้นการบริหารงานแนะแนว ซึ่งประกอบ กระบวนการในการวางแผน การจัดองค์การการจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแนะแนว การอำนวยความสะดวก และการประเมินผลงานแนะแนว จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับบุคคล ๆ นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดเอาไว้ โดยที่สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษาในสังกัด โดยมีการกำหนดนโยบายให้ทุกสถานศึกษาในเขตพื้นที่ จัดกิจกรรมแนะแนวให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งจะเห็นได้จาก กลยุทธ์ที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่เน้นในเรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษา การศึกษาต่อ และการให้คำแนะนำด้านอาชีพแก่ผู้เรียนเพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2553)

การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสศึกษามีมานานแล้ว แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคนานัปการ เช่น ขาดการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ขาดแคลนบุคลากรแนะแนว ขาดแคลนงบประมาณและอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นทางการแนะแนว ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา และขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนทั่วไปยังมองไม่เห็นคุณค่าและความจำเป็นของการแนะแนว (สวัสดี สุวรรณอักษร, 2532) ในขณะที่ สงบ ลักษณะ (2540) ได้กล่าวว่า การทำงานแนะแนวไม่ได้ผลเท่าที่ควรเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญต่องานแนะแนวอย่างเพียงพอ และมองเห็นว่าเป็นงานที่ไม่มีความหมาย จึงขาดการส่งเสริมทั้งด้านบุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติขาดขวัญและกำลังใจ นอกจากนี้ ยังมีผลการวิจัยจำนวนไม่น้อยที่กล่าวถึงปัญหาการดำเนินงานแนะแนวไว้อีก อาทิ ภาติ ขุนนนท์ (2553) การศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโดยการสร้างเครือข่ายของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควร เนื่องมาจากการบริหารงานแนะแนวไม่เป็นระบบ ผู้บริหารไม่กำหนดบทบาทครูแนะแนวที่ชัดเจน ขาดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นักเรียนขาดความสนใจในบริการแนะแนว

และ พักรบ อำนวยผล (2552) ได้ศึกษาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร เชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ในด้านกิจกรรมแนะแนวที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ พบว่า ผู้บริหารขาดการ ติดตามประเมินผล ครูแนะแนวขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่มีการวางแผนและขาดเครื่องมือในการ ปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ซึ่งสำรวจการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า โรงเรียนประสบปัญหาด้านการ บริหารงานแนะแนวคือ ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวและบุคลากรที่เกี่ยวข้องรวมถึง การสนับสนุนด้านปัจจัยการดำเนินงานไม่เพียงพอ จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานแนะแนว โดยต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการ บริหารงานโรงเรียนอย่างกลมกลืนเพื่อให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานแนะแนว ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

แม้ว่างานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จะดำเนินมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม ก็ยังไม่มีการศึกษาแนวทางการส่งเสริม การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างจริงจังแต่อย่างใด ผู้วิจัย จึงต้องการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด กรมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อนำความรู้ที่ได้ จากการศึกษาไปใช้ โดยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร และครูแนะแนวในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 53 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูแนะแนวในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 53 คน ครูผู้สอนแนะแนว จำนวน 53 คน รวมทั้งสิ้น 106 คน โดยใช้วิธีสุ่ม แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และได้กำหนดค่าของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 106 คน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เชี่ยวชาญด้านงานแนะแนวระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 30 คน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และได้กำหนดค่าของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

(2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.2 วิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานแนะแนว โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของการแปลผลคะแนนที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ ที่คำนวณได้ (ประคอง กรรณสูต, 2535) มีรายละเอียด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

3.3 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนว ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของการแปลผลคะแนน

ที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการส่งเสริมไปสู่การปฏิบัติ ที่คำนวณได้ (ประคอง กรรณสูต, 2535) มีรายละเอียด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติได้น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติได้น้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติมากที่สุด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาค่าเฉลี่ยในข้อที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) มากกว่า 3.50 เท่านั้น

ผลการวิจัย

1. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีสภาพการให้บริการงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ในระดับปฏิบัติมาก กิจกรรมที่มีการปฏิบัติทุกโรงเรียน คือ โรงเรียนมีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ความเป็นอยู่ของนักเรียน (ร้อยละ 100) รองลงไปคือ โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน (ร้อยละ 98.10)

2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวทั้ง 5 ด้านในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดกรมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ จำนวนทั้งสิ้น 25 รายการ โดยทุกรายการมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ซึ่งจำแนกตามประเภทของการดำเนินงานแนะแนว คือ ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว 5 รายการ ด้านการจัดองค์การงานแนะแนว 5 รายการ ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนว 5 รายการ ด้านการอำนวยความสะดวกในการบริหารงาน 5 รายการ ด้านการติดตามและประเมินผล 5 รายการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ด้านการวางแผนปฏิบัติการแนะแนวรายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ จัดทำ โครงการแผนงานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$) ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้พบว่ารายการที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ การจัดทำโครงการ แผนงานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.96$) รายการ ที่มีอันดับต่ำที่สุด คือ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเรื่องการแนะแนวในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.33$)

2.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาในด้านการจัดการองค์การงานแนะแนวรายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด

คือ โรงเรียนจัดทำแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.46$) ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้พบว่ารายการที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ โรงเรียนจัดทำแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.33$) รายการที่มีอันดับต่ำที่สุด คือ นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.23$)

2.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ สถานศึกษาส่งครูและบุคลากร ไปฝึกอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนว ตามสถานที่ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.53$) ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้พบว่ารายการที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษาส่งครูและบุคลากร ไปฝึกอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนว ตามสถานที่ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.43$) รายการที่มีอันดับต่ำที่สุด คือ สนับสนุนงบประมาณในการส่งครูไปพัฒนาความรู้ความสามารถด้านจิตวิทยาการแนะแนว ($\bar{X} = 3.63$)

2.4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในด้านการอำนวยความสะดวกในการบริหารงานแนะแนวรายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ การจัดอบรมในด้านการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว ($\bar{X} = 4.40$) และระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้พบว่ารายการที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ครู และผู้บริหาร ประชุม วางแผน สรุปลงแผนการทำงานในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านงานแนะแนว ($\bar{X} = 4.36$) รายการที่มีอันดับต่ำที่สุด คือ จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.20$)

2.5 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในด้านการติดตามและประเมินผลรายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ ($\bar{X} = 4.33$) ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้พบว่ารายการที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลและประเมินผลที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.43$) รายการที่มีอันดับต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ($\bar{X} = 3.70$)

ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 5 ด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.81$)

อภิปรายผล

สภาพทั่วไปในการให้บริการงานแนะแนวของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก กิจกรรมที่มีการปฏิบัติทุกโรงเรียน คือ โรงเรียนมีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ครูรู้ถึงสภาพที่แท้จริงของตัวนักเรียนแต่ละคน ทำให้การแก้ปัญหาสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รองลงไปคือ โรงเรียนมีการตั้ง

คณะกรรมการเพื่อพิจารณาทุนการศึกษาให้นักเรียน ส่วนกิจกรรมแนะแนวที่มีการจัดน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดโครงการหางานให้นักเรียนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

ผลการวิจัยการศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว ผลการศึกษา พบว่า ในด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือจัดทำโครงการแผนงานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ พบว่า รายการที่มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก คือมีการวางแผนงานและมีโครงการเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุปัญหาการปฏิบัติงานแนะแนว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาลี พินิจ (2553) ที่ได้ศึกษา การจัดทำแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนบ้านดู่ พบว่า สภาพการดำเนินงานแนะแนว ส่วนใหญ่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ มีโครงสร้างชัดเจน และมีโครงการไว้เพื่อรองรับงานแนะแนว เพื่อระบุปัญหาการปฏิบัติงานแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนางานแนะแนวให้มากขึ้น มีโครงการในเรื่องของการดำเนินงานแนะแนวที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อการวางแผนงานแนะ และต้องเป็นผู้นำด้านการบริหารงานแนะแนวมิวิสัยทัศน์กว้างไกล และทันต่อเหตุการณ์

ด้านการจัดองค์การแนะแนว ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการจัดองค์การแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ โรงเรียนจัดทำแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาถึงผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนให้ความสำคัญต่อความสนใจ ของนักเรียนและเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการกำหนดทิศทางการแนะแนวของสถานศึกษา ทำให้กระบวนการแนะแนวเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง เช่น การสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งหน้าที่ของครูแนะแนวต้องเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้คำปรึกษา และเป็นผู้ประสานงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้จักและพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติത്യ วงศ์สุวรรณ (2527) ที่พบว่า ครูแนะแนวนอกจากจะมีภาระหน้าที่ในการสอนและการให้บริการแนะแนวในโรงเรียนต่าง ๆ แก่นักเรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการให้บริการ จัดวางตัวบุคคล ซึ่งครูแนะแนวมีส่วนช่วยให้เด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความชอบ ความถนัด ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคมและปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการงานแนะแนวของสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้ง ในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องมีการบริหารจัดการ

อย่างมีหลักการ มีระบบ มีขั้นตอนโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และที่สำคัญต้องให้ความสนใจ และมีการดูแลความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนว ผลการศึกษา พบว่า ในด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือสถานศึกษาส่งครูและบุคลากร ไปฝึกอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนว ตามสถานที่ต่าง ๆ มีระดับเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย ปลื้มจิต (2553) ซึ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลและการมอบหมายงานที่ถูกต้องตรงกับความถนัด ก็ย่อมเกิดความพอใจ ในการทำงานและทำงานด้วยความสุข ด้วยความกระตือรือร้น และความรับผิดชอบ ขวัญและกำลังใจจึงเกิดขึ้น ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานและความสัมพันธ์ในหน่วยงานก็เป็นไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับ เกษม วัฒนชัย (2543) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวในสหสวรรค์ใหม่ไว้ว่า ครูแนะแนวต้องมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านสังคมจิตวิทยาของสังคมไทยเป็นอย่างดีต้องมองสภาพการดำเนินงานแนะแนวเป็นระบบกว้างมีความกระตือรือร้นต่อการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยึดมั่นในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของการแนะแนว ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว หรือบุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานแนะแนว ควรได้รับการอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนวเพื่อเป็นการปรับความรู้ให้กับครูผู้สอนให้ความรู้มีการต่อยอด พัฒนาให้เป็นปัจจุบันและทำให้มีความรู้ความสามารถ ในด้านนี้เพิ่มขึ้น การดำเนินงานต่าง ๆ จึงไม่เป็นปัญหา หรือ เป็นงานที่ตรงกับความถนัด เมื่อทำงานจึงเกิดความสุข มีความกระตือรือร้น ผลงานที่ออกมาจึงมีผลดีต่องานแนะแนว

ด้านการอำนวยการในการบริหารงานแนะแนว ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในด้านการอำนวยการในการบริหารงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ การจัดอบรมในด้านการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนวมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้สรุปไว้ว่า แนวทางการบริหารจัดการการแนะแนวของสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้ง ในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีหลักการ มีระบบ มีขั้นตอนโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และที่สำคัญต้องตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว ให้ความสนใจและมีการดูแลความก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประหยัด ทองมาก (2536) กล่าวว่า ปัจจุบันงานแนะแนวในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้รับการเอาใจใส่จากผู้บริหารมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาอบรมบุคลากรและหันมาจัดบริการงานแนะแนวอย่างจริงจังส่วนหนึ่ง อาจจะเล็งเห็นคุณประโยชน์ของงานแนะแนวที่จะพื้มีต่อนักเรียนต่อครู และต่อการเรียนการสอน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียน ควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและมองเห็นคุณประโยชน์ของการแนะแนว และมีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว

ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการติดตามและประเมินผลรายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือจัดทำสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลและประเมินผลที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กริซวัช ฐานะกิจ (2546) การกำหนดตัวชี้วัดและผู้ติดตามติดตามผลการดำเนินงานของการแนะแนวเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นส่วนสำคัญในการติดตามและประเมินผลงานแนะแนว การประเมินกระบวนการและผลการดำเนินงานจะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2543) การประเมินผลงานที่จัดทำขึ้นมานั้นต่างก็มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแนะแนวทั้งที่เคยทำมาในอดีตและในปัจจุบัน ทั้งนี้ควรมีการจัดทำแบบวิธีการประเมินผลขึ้นมาใช้ให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และนำไปใช้ทบทวนติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแนะแนว จึงสรุปได้ว่า การกำหนดคณะกรรมการติดตามผล และประเมินผลที่มีความชัดเจน เป็นการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว และมีความสำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ผลของการประเมินเป็นสิ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการทำงานการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนรวมถึงเป็นกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพของตัวผู้เรียนและครูผู้สอน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปในการดำเนินงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการดำเนินงานแนะแนวในทุกโรงเรียน รายการที่มีการดำเนินงานแนะแนวในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนมีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ส่วนที่มีการดำเนินงานแนะแนวในระดับปฏิบัติน้อย คือ การจัดโครงการหางานให้นักเรียนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ จัดทำโครงการแผนงานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดองค์การแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ โรงเรียนจัดทำแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ สถานศึกษาส่งครูและบุคลากรไปฝึกอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนว ตามสถานที่ต่าง ๆ มีระดับเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการอำนวยความสะดวกในการบริหารงานแนะแนว รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ การจัดอบรมในด้านการส่งเสริม

ความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว มีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการติดตามและประเมินผลรายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ จัดทำสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลและประเมินผลที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียน จะทำให้งานแนะแนวเกิดการพัฒนาอย่างครบวงจรและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
2. ต้องมีการสร้างเครือข่ายในระดับคณะทำงานและระดับปฏิบัติงานที่ชัดเจน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการบริการแนะแนวให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามความถนัด
4. ควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแนะแนวในโรงเรียน
5. ควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับการบริการงานแนะแนวให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนา รูปแบบความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในการบริหารงานแนะแนวอย่างยั่งยืน
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ต้องส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แผนพัฒนาการแนะแนว ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)**. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กริชวัช ฐานะกิจ. (2546). **การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- เกษม วัฒนชัย. (2543). **คู่มือแนะแนว ที่ดีกว่า เล่ม 3**. กรุงเทพฯ: โครงการสวัสดิการวิชาการ.
- ดาลี พินิจ. (2553). **การจัดทำแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนบ้านดู่ (สหราษฎร์พัฒนาการ)**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). **หลักการจัดการ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประคอง กรณสูต. (2535). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: พีแอนด์ บี พับลิชชิ่ง.

- ประหยัด ทองมาก. (2536). **ปรัชญาการแนะแนวเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พักรบ อำนวยผล. (2552). **การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย**.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.
- ภาตี ขุนนนท์. (2553). **การศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโดยการสร้างเครือข่าย
ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วุฒิชัย ปลื้มจิต. (2553). **สภาพการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สงบ ลักษณะ. (2540). **การวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สถิตย์ วงศ์สุวรรณ. (2527). **จิตวิทยาแนะแนว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. (2532). **การบริหารงานแนะแนว**. กรุงเทพฯ: สหมิตร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (2553). **แนวทาง
การดำเนินการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2553 กลยุทธ์ที่ 3**.
พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.